

Nepieciešams vienoties par visā valstī vienādiem vispārējās izglītības vērtēšanas kritērijiem

Publicēts: 09.07.2021.

[Jaunumi](#)

Vispārējā izglītībā novērtēšanas kritērijiem jābūt vienādiem visā valstī – par to tikšanās laikā vienisprātis bija izglītības un zinātnes ministre Anita Muižniece un Satversmes tiesas priekšsēdētāja Prof. Dr. iur. Sanita Osipova.

Satversmes tiesas priekšsēdētāja skaidroja, ka pašreizējā skolēnu sasniegumu vērtēšanas pieeja, kas ir atšķirīga katrā izglītības iestādē, neļauj nodrošināt Satversmes 91.pantā ietvertās vienlīdzības prasības. Viņa uzsvēra, ka skolotāju brīvība ir metodēs, ar kādām viņi strādā, bet sasniegumu vērtēšanas kritērijiem jābūt vienlīdzīgiem. Tas nozīmē, ka tiem visā valstī ir jābūt vienādiem, neatkarīgi no tā, vai vērtējums ir saņemts ģimnāzijā vai vidusskolā. Ir jābūt skaidri noteiktām robežām, kuras visām skolām ir noteiktas vienādas. A.Muižniece norādīja, ka šo problēmu ir apzinājusi un drīzumā Izglītības un zinātnes ministrija uzsāks darbu pie normatīvo aktu grozījumu izstrādes.

Puses pārrunāja vēl vienu Satversmes tiesas skatījumā aktuālu jautājumu - valsts valodas lomas stiprināšanu augstākajā izglītībā un zinātnē. Satversmes tiesas priekšsēdētāja skaidroja, ka valsts valodas izkopšana un attīstīšana ir viens no uzdevumiem, kas izriet no augstskolu vispārīgā pienākuma darboties sabiedrības interesēs. Tādējādi būtu jāstiprina valsts valodas lietojums augstskolās, it īpaši sekmējot to, ka profesori gatavo publikācijas un pētījumus valsts valodā.

Ministre un Satversmes tiesas priekšsēdētāja pārrunāja arī Satversmes tiesas sprieduma izpildi lietā, kurā par Satversmei neatbilstošām tika atzītas Augstskolu likuma normas par secīgu darba līgumu noslēgšanu uz noteiktu laiku ar asociētā profesora un profesora amatā ievēlētu personu. Lai pienācīgi izpildītu šo spriedumu, būtu jārespektē akadēmiskā brīvība, kas ietver augstskolu mācībspēku tiesības brīvi, gan individuāli, gan kolektīvi, veikt pētījumus tos interesējošās jomās, izplatīt šo pētījumu

rezultātus un citas zināšanas. Satversmes tiesas priekšsēdētāja akcentēja to, ka Satversmes tiesas sprieduma pienācīga izpilde nozīmē ne vien sprieduma rezultatīvās daļas burtisku izpildi, bet arī sprieduma argumentācijas un tiesas pausto atziņu ievērošanu. A.Muižniece norādīja, ka ministrija izvērtēs iespēju rast risinājumus, kas stiprinātu valsts valodas lietojumu un akadēmisko brīvību augstākajā izglītībā.

Tāpat puses pārrunāja Satversmes tiesas procesa jautājumu par pieaicināto personu viedokļiem, kurus sniedz augstskolu profesori. Satversmes tiesa, izspriežot lietas, pieaicina dažādu nozaru labākos Latvijas speciālistus – profesorus attiecīgajā zinātnes nozarē. Viņu sagatavotie atzinumi būtībā ir zinātniski pētījumi, par kuriem viņi nesaņem atalgojumu. Ministre un Satversmes tiesas priekšsēdētāja bija vienisprātis, ka nepieciešami grozījumi normatīvajos aktos, lai profesoru sagatavotie viedokļi un atzinumi Satversmes tiesai būtu pielīdzināmi zinātniskajiem pētījumiem.

<https://www.izm.gov.lv/lv/jaunums/nepieciesams-vienoties-par-visa-valsti-vienadiem-visparejas-izglitibas-vertesanas-kriterijiem>